

RUG-wetenschapper Martijn Wieling (tweede van links) onderzoekt op Lowlands de invloed van alcohol op het spreken van vreemde talen. FOTO DUNCAN WIJTING

Spraakecho met dubbele tong

LYANNE LEVY

GRONINGEN Spreken Nederlanders onder invloed van alcohol beter Engels? Dat gaat wetenschapper Martijn Wieling van de Rijksuniversiteit Groningen onderzoeken op muziekfestival Lowlands.

Onverstaanbare en onsamenvattende praat uitslaan, met een dubbele tong spreken en schreeuwen: dat alcohol invloed heeft op spraak is duidelijk. Maar kan het ook zijn dat Nederlanders onder invloed van alcohol beter Engels spreken? Dat gaan Martijn Wieling, Pauline Veenstra, Jidde Jacobi, Stefanie Keulen, Lisanne de Jong, Teja Rebernik en zes onderzoeksassistenten van de Rijksuniversiteit Groningen onderzoeken. Dat doen ze 17, 18 en 19 augustus op Lowlands Science, het wetenschapsprogramma van het muziekfestival in Biddinghuizen.

Nadat het alcoholpromillage is bepaald door een ademtester krijgen deelnemers een helm op, een microfoon voor en een echoscopie-apparaat onder hun kin. Ze lezen Engelse en Nederlandse teksten voor. Met een echoscopie-apparaat registreren de onderzoekers de bewegingen van de tong als de deelnemers praten.

Het eerste deel van het onderzoek duurt vijf minuten. In die tijd moeten deelnemers teksten en tongbrekers als 'de kat krabt de krullen van de trap' voorlezen en een spraak-coördinatietaak uitvoeren waarin ze in één adem zo vaak mogelijk 'pa', 'ta', 'ka', moeten zeggen. Dat doen nuchtere en beschonken bezoekers, zodat de twee groepen vergeleken kunnen worden. „We trekken de grens voor deelname bij een alcoholpromillage van maximaal 2. Als je niet in een rechte lijn kunt lopen, kun je niet meedoen aan het onderzoek”, zegt Wieling. Nuchtere deelnemers beoordelen de opnames van andere bezoekers. Dat is lastig, omdat de deelnemers de Engelse taal niet als moedertaal hebben.

Het is de eerste keer dat wetenschappers van de RUG meedoen aan Lowlands Science. „Het is voor deelnemers interessant om te zien wat er met hun tong gebeurt als ze spreken en voor ons is het een leuke manier om onderzoek te doen. Het is heel anders dan in een lab”, zegt Wieling. Op het festival kunnen de onderzoekers veel data vergaren. In drie dagen tijd kunnen honderden bezoekers deelnemen aan het onderzoek. „Dat is ongekend.”

Wieling verwacht dat de Nederlandse uitspraak van deelnemers

‘We trekken de grens voor deelname bij 2 promille’

onder invloed van alcohol minder goed wordt beoordeeld dan die van deelnemers die niet hebben gedronken en dat de Engelse uitspraak van bezoekers onder invloed van alcohol beter wordt beoordeeld dan die van deelnemers die nuchter zijn. „Door alcohol wordt de tongbeweging minder precies en de articulatie

slechter, waardoor het stereotype Nederlandse accent in het Engels mogelijk minder sterk wordt. De harde g wordt misschien minder sterk, de t minder duidelijk. Met een beetje alcohol op ben je minder zelfbewust en is de angst om een vreemde taal te spreken waarschijnlijk kleiner”, zegt Wieling.

Of die hypothese klopt, weet hij pas als alle data zijn geanalyseerd. Of het Engels van deelnemers met alcohol op beter is, kan het team na Lowlands al snel bepalen. Het analyseren van de echoscopie filmpjes van de tongbewegingen duurt langer. Wieling hoopt binnen een jaar de resultaten te hebben.

Onderzoeken en proeven op Lowlands

Sinds drie jaar is Lowlands Science een belangrijk programmaonderdeel van het festival in Biddinghuizen. Bezoekers kunnen drie dagen lang deelnemen aan uiteenlopende onderzoeken. Universiteiten, hogescholen, wetenschappers en vakgroepen kunnen onderzoeksvoorstellen indienen. Een jury bepaalt welke onderzoekers hun voorstel mogen uitvoeren op het festival. Op het festivalterrein staat een lab waarin bezoekers kunnen deelnemen aan experimenten en

onderzoeken. Naast de Rijksuniversiteit Groningen doen dit jaar onder andere de Radboud Universiteit in Nijmegen, Tilburg University en de Universiteit Maastricht mee. Lowlands Science bestaat uit drie onderdelen: de onderzoeken van wetenschappers, Tegenlicht Talks en een speciale editie van de Nationale Wetenschapsquiz. In Tegenlicht Talks, georganiseerd door VPRO en tijdschrift *New Scientist*, bespreken wetenschappers de wereld van morgen.